

สำนักประสานงานความร่วมมือกองทุน มรภ.-สกว.สู่ความเป็นเลิศเพื่อการพัฒนาชุมชนสังคมท้องถิ่น
ที่ตั้ง: อาคารราชมิ่งมงคลภิเษก 2 ชั้น 5 กระทรวงศึกษาธิการ ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
ทำการ: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เลขที่ 119 ม.9 ต.ชมพู อ.เมือง จ.ลำปาง 52100
โทร.081-706-7412, Email: ru.trf2016@gmail.com

ที่ 2562-02

9 มกราคม 2562

เรื่อง จดหมายข่าวความร่วมมือ มรภ.-สกว.

เรียน อธิการบดี คณบดีคณะครุศาสตร์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏ

สิ่งที่ส่งมาด้วย จดหมายข่าวความร่วมมือ มรภ.-สกว. ฉบับที่ 2-3

มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
รับเรื่องที่ 262
วันที่ 17 ม.ค. 2562
คณะครุศาสตร์
รับเลขที่ 091
วันที่ 18 ม.ค. 2562
เวลา 04.24 น.

ตามที่ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ (ทปอ.มรภ.) และ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้ทำบันทึกความร่วมมือการพัฒนากระบวนการวิจัยสู่ความเป็นเลิศเพื่อพัฒนาสังคมชุมชนท้องถิ่น เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2561 ในการพัฒนาระบบวิจัยสู่ความเป็นเลิศเพื่อพัฒนาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น ใน 2 ด้านหลัก คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการผลิตและพัฒนาครู โดยยึดแนวทางยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ ระยะ 20 ปี โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1) พัฒนาระบบบริหารการวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมชุมชนท้องถิ่นระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏ กับ สกว.
- 2) สร้างนักวิจัยด้านการพัฒนาสังคมชุมชนท้องถิ่น
- 3) สร้างความเชี่ยวชาญของอาจารย์ ในระดับหลังปริญญาเอก ให้มีความสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ของมหาวิทยาลัย
- 4) สร้างงานวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมชุมชนท้องถิ่นและองค์ความรู้ที่สามารถตีพิมพ์เผยแพร่ได้ในวารสาร และ
- 5) สร้างงานวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมชุมชนท้องถิ่นเชิงประเด็น อาทิ ปฏิรูปการศึกษาเพื่อท้องถิ่น วิทยาศาสตร์ท้องถิ่น นำไปสู่การสร้างอาชีพในท้องถิ่น

สำนักประสานงานความร่วมมือ มรภ.-สกว.ฯ ในฐานะหน่วยประสานงานกับมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่ง จึงได้สรุปข่าวสารและกิจกรรมในรอบเดือนที่ผ่านมาแจ้งมายังท่าน เพื่อเผยแพร่ไปยังกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา คณบดีคณะครุศาสตร์ และนักวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อรับทราบการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน และกิจกรรมในระยะต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

เรียน อธิการบดี
๑) เพื่อโปรดทราบและพิจารณา
๒) เห็นควรมอบ , สกว, คตอ.

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิทเอก สว่างจิตร์)

ผู้ประสานงานความร่วมมือกองทุน มรภ.-สกว.

- ทราบ/จัดตามเสนอ
- อนุญาต/อนุมัติ ดำเนินการตามระเบียบ
- สำเนาแจ้ง.....

เรียน คณบดี
● เพื่อโปรดทราบ
● เห็นควรมอบ.....
.....
.....
.....
.....

(ผศ.ดร.นันท ชาติทอง)
อธิการบดี

18 ม.ค. 2562

จดหมายข่าว มรภ.-สกว.

การขับเคลื่อนความร่วมมือ มรภ.-สกว. ระยะ 2 (2561-2564)

ปี พ.ศ.2561 ฉบับที่ 3 (ธันวาคม 2561)

วิทเอก สว่างจิตร์

ผู้ประสานงานความร่วมมือ มรภ.-สกว./มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

จดหมายข่าว มรภ.-สกว. ฉบับที่ 3 ฉบับนี้ เป็นการนำเสนอกิจกรรมภายใต้ความร่วมมือ มรภ.-สกว. ซึ่งมีการลงนามความร่วมมือระหว่างที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ (ทปอ.มรภ.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ต่อเนื่องอีก 3 ปี (2562-2564) ในงานประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏวิจัยครั้งที่ 5 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี วันที่ 3 ธันวาคม 2561 โดยมี ผศ.ดร.เรืองเดช วงศ์หล้า อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ในฐานะประธานที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ และ ศ.นพ.สุทธิพันธ์ จิตพิมลมาศ ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย และผู้แทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ 4 ภาค ร่วมลงนามบนเวทีด้วย

สาระสำคัญของบันทึกความร่วมมือ ระยะที่ สอง ปี 2562-2564 โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่ง และ สกว. ตกลงที่จะร่วมมือกันดำเนินงานสนับสนุนการพัฒนากระบวนการวิจัยสู่ความเป็นเลิศเพื่อพัฒนาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น เป็นความร่วมมือต่อเนื่องจากระยะแรก 3 ปี (พ.ศ.2558-2561) โดยยึดแนวทางยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ระยะ 20 ปี มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการร่วมกันระหว่าง มหาวิทยาลัยราชภัฏ กับ สกว. ที่จะกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และแนวทางที่จะพัฒนาระบบวิจัยสู่ความเป็นเลิศเพื่อพัฒนาสังคม ชุมชน

ท้องถิ่น ใน 2 ด้านหลัก คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการผลิตและพัฒนาคู โดยยึดแนวทางยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ ระยะ 20 ปี มีวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนี้

- 1) พัฒนาระบบบริหารการวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมชุมชนท้องถิ่นระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏ กับ สกว.
- 2) สร้างนักวิจัยด้านการพัฒนาสังคมชุมชนท้องถิ่น
- 3) สร้างความเชี่ยวชาญของอาจารย์ ในระดับหลังปริญญาเอก ให้มีความสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ของมหาวิทยาลัย
- 4) สร้างงานวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมชุมชนท้องถิ่นและองค์ความรู้ที่สามารถตีพิมพ์เผยแพร่ได้ในวารสาร และ
- 5) สร้างงานวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมชุมชนท้องถิ่นเชิงประเด็น อาทิ ปฏิรูปการศึกษาเพื่อท้องถิ่น วิทยาศาสตร์ท้องถิ่น

นำไปสู่การสร้างอาชีพในท้องถิ่น
ทั้งนี้ กลไกการทำงานที่ต่อเนื่องมาตั้งแต่ระยะแรก คือ ที่ประชุมผู้บริหารสถาบันวิจัยและพัฒนา ที่ประชุมคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ภายใต้การกำหนดทิศทางและนโยบายจากคณะกรรมการบริหารกองทุน มรภ.-สกว. (ผู้แทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ และผู้แทนผู้บริหารสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย) โดยมีสำนักประสานงานความร่วมมือ มรภ.-สกว. เป็นหน่วยบริหารจัดการกองทุน มรภ.-สกว. (โดย อาจารย์วิทเอก สว่างจิตร์ คณะครุศาสตร์ มรภ.ลำปาง)

บทคัดย่อ

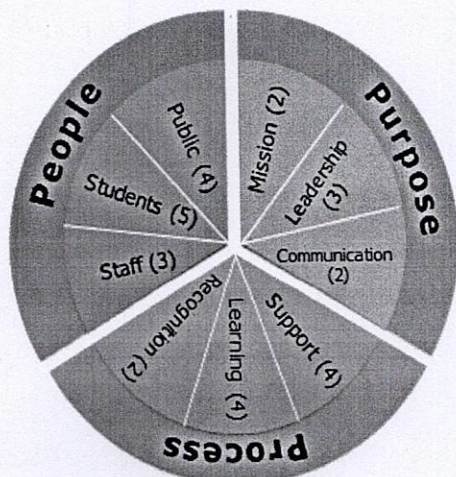
รายงานโครงการพัฒนาตัวชี้วัดและกลไกการรับรองงานวิชาการเพื่อสังคมระดับสถาบันอุดมศึกษาไทย

โดย รศ.ดร.พีรเดช ทองอำไพ และคณะ

สถาบันคลังสมองของชาติ

จากการศึกษาพัฒนาการของตัวชี้วัดการทำงานวิชาการเพื่อสังคมระดับสถาบันของต่างประเทศ ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลของ U-Multirank และ QS World University Ranking ที่เป็นสากลและได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ รวมถึงการประเมินผลเฉพาะภายในประเทศอีก 4 ประเทศคือ 1) Elective Community Engagement Classification ของ The Carnegie Foundation for the Advancement of Teaching on Higher Education ในสหรัฐอเมริกา 2) Centre for Community Based Research (CCBR) และ Community Based Research Canada (CBRC) ในแคนาดา 3) EDGE Tool ของ National Co-ordinating Centre for Public Engagement (NCCPE) ในสหราชอาณาจักร และ 4) Engagement Australia (EA) และ Research Engagement for Australia (ATSE) ในออสเตรเลียพบว่า บางประเด็นที่อย่างน้อย 4 ใน 5 กรณีศึกษามีความสอดคล้องกันหรืออาจเรียกว่าเป็นประเด็นร่วม (common issue) คือ 1) เริ่มต้นจากการทำโครงการนำร่อง (feasibility/ pilot project) ด้วยความร่วมมือจากสถาบันการศึกษา/หน่วยงาน/องค์กรจำนวนหนึ่งที่ไม่มากนัก 2) มีความชัดเจนตั้งแต่เริ่มต้น ทั้งในเรื่องของค่านิยม ขอบเขต และวัตถุประสงค์ 3) มุ่งเน้นที่ประเด็นของการประเมิน/วัดผลเป็นหลัก (evaluate orientation) และ 4) การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสำรวจ และการรายงานจากเจ้าของข้อมูลเอง (self-report) ส่วนการพัฒนาระบบตัวชี้วัดงานวิชาการเพื่อสังคมของประเทศไทยนั้นมีหน่วยงานหรือกลุ่มองค์กรที่ดำเนินการในเรื่องนี้อยู่ 4 แห่งคือ 1) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) 2) คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) 3) Engagement Thailand และ 4) กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ 40 แห่ง

ดังนั้น ในขั้นตอนการพัฒนาตัวชี้วัดของไทย จึงได้ใช้แนวทางของ EDGE Tool ซึ่ง National Co-ordinating Centre for Public Engagement (NCCPE) สหราชอาณาจักรได้พัฒนาขึ้นเป็นหลัก ประกอบกับข้อคิดเห็นจากการจัดการสนทนากลุ่ม (focus group) ร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 ครั้ง โดยมุ่งเน้นให้ 1) เป็นเครื่องมือสำหรับการทบทวนและปรับปรุงการทำงานของมหาวิทยาลัย โดยไม่เป็นการเปรียบเทียบความสามารถของแต่ละมหาวิทยาลัย 2) สะท้อนสถานะการทำงานวิชาการเพื่อสังคมของมหาวิทยาลัยในมิติปัจจัยนำเข้า (input) กระบวนการ (process) และผลผลิต (output) แต่ไม่ครอบคลุมถึงผลลัพธ์ (outcome) และผลกระทบ (impact) 3) เป็นระยะเริ่มต้น (pilot project) 4) วิธีการเก็บข้อมูล มีความสะดวกในการใช้งาน/ไม่ซับซ้อนมากนัก/ไม่เพิ่มภาระงานให้กับมหาวิทยาลัย และ 5) วิธีการเป็นที่ยอมรับในทางวิชาการ

3 หมวด
9 องค์ประกอบ
29 ตัวชี้วัด
5 ระดับ

- ระยะเริ่มต้น (Embryonic: Eo)
- ระยะพัฒนา (Developing: D)
- ระยะเกาะติด (Gripping: G)
- ระยะฝังตัว (Embedding: Ed)
- Embedding Plus (Ed+)

โดยแบ่งตัวชี้วัดออกเป็น 3 กลุ่มหลักคือ 1) ตัวชี้วัดกลุ่มเป้าประสงค์ (purpose) 2) ตัวชี้วัดกลุ่มกระบวนการ (process) และ 3) ตัวชี้วัดในกลุ่มคน (people) แบ่งออกเป็น 5 ระดับคือ ดังนี้

- Embryonic แสดงถึงว่า สถาบันการศึกษาอยู่ในช่วงเริ่มต้นของการทำงานวิชาการเพื่อสังคมภายใต้บริบทของตัวชี้วัดนั้นๆ

- Developing แสดงถึงว่า สถาบันการศึกษาทำงานวิชาการเพื่อสังคมมาได้ระยะหนึ่ง ภายใต้บริบทของตัวชี้วัดนั้นๆ และอยู่ในช่วงของพัฒนาการทำงานวิชาการเพื่อสังคมให้ดียิ่งขึ้น
- Gripping แสดงถึง การที่สถาบันการศึกษาเริ่มมีแนวทาง/ หลักการ/ วิธีการที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมในการทำงาน วิชาการเพื่อสังคม ภายใต้บริบทของตัวชี้วัดนั้นๆ
- Embedding แสดงถึง ภายใต้บริบทของตัวชี้วัดนั้นๆ สถาบันการศึกษามีหลักคิด/ แนวทางในการทำงานอย่างเป็น ระบบบนพื้นฐานของการทำงานวิชาการเพื่อสังคม รวมไปถึงเริ่มมีวัฒนธรรมองค์กรทางด้านการทำงานวิชาการ เพื่อสังคม
- Embedding Plus แสดงถึง สถาบันการศึกษามีหลักคิด/ แนวทางในการทำงานอย่างเป็นระบบบนพื้นฐานของ การทำงานวิชาการเพื่อสังคม โดยมีการดำเนินการมาแล้วอย่างน้อย 3-5 ปีต่อเนื่อง

ส่วนเครื่องมือในการเก็บข้อมูลได้มีการพัฒนาแบบสำรวจจำนวน 4 ชุดตามกลุ่มตัวอย่างคือ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มอาจารย์ และเจ้าหน้าที่ กลุ่มนักศึกษา และกลุ่มชุมชน/ท้องถิ่นที่ ซึ่งแบบสำรวจดังกล่าวได้ทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างใน 4 มหาวิทยาลัย โดยแต่ละกลุ่มตัวอย่างจะมีรายละเอียดและจำนวนตัวชี้วัดแตกต่างกัน ดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับ...				รวม จำนวนข้อ คำถาม
	ข้อมูลทั่วไป	ค่าตัวชี้วัด	ทดสอบความ เข้าใจ	ความคิดเห็น	
ผู้บริหาร (อธิการบดี, รองอธิการบดี, ผู้ช่วย อธิการบดี, คณบดี, ผอ.สถาบันวิจัย/หน่วยงาน เทียบเท่าคณะ)	2	29	-	-	31
บุคลากร (สายวิชาการ/สอน และสายสนับสนุน)	5	29	16	6	56
นักศึกษา ระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ปี 4	8	5	8	6	27
ชุมชน/สังคม ภายนอก (ภาครัฐ/ภาคเอกชน (ขนาดกลางและเล็ก/ภาค ประชาสังคม)	8	7	-	5	20

นอกจากนี้ มีข้อเสนอแนะในการพัฒนากลไกการรับรองงานวิชาการเพื่อสังคม โดยจะต้องมีกลไก (mechanism) การรับรองที่เป็นหน่วยงานกลางที่มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาผู้ให้การรับรองคือ 1) เป็นหน่วยงานที่มีความน่าเชื่อถือและได้รับการยอมรับจากประชาคม 2) เป็นหน่วยงานที่มีศักยภาพในการสร้างความเปลี่ยนแปลงและผลกระทบต่อการทำงานวิชาการเพื่อสังคมของอุดมศึกษา และ 3) มีกระบวนการและเครื่องมือในการให้การรับรองที่น่าเชื่อถือได้ และการสร้างแรงจูงใจหรือแรงผลักดันของอุดมศึกษาไทย อาจมี 2 ลักษณะคือ 1) แรงจูงใจในรูปแบบของงบประมาณสนับสนุนเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนงาน engagement ภายในมหาวิทยาลัยต่อไป และ 2) แรงจูงใจที่ไม่ใช่งบประมาณ เช่น การให้รางวัล คล้ายคลึงกับกรณีของ NCCPE ซึ่งพัฒนา Engage Water Mark Award ในระดับสถาบัน

สำนักประสานงานความร่วมมือ มรภ.-สกว. ร่วมกับ ที่ประชุมผู้บริหารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏ จึงได้นำเครื่องมือ EDGE Tool-UK ตามที่สถาบันคลังสมองฯ ปรับปรุงและทดลองใช้แล้ว นำมาใช้กับมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยมีสถาบันวิจัยและพัฒนาของมหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งดำเนินการ เก็บข้อมูลระหว่างเดือนตุลาคม-ธันวาคม 2561 โดยผลการวิเคราะห์การเป็นมหาวิทยาลัยตามพันธสัมพันธ์เพื่อสังคม หรือการเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏตามยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ของทั้ง 38 มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีผลดังนี้

ผลการวิเคราะห์ EDGE Tool-UK ของ 38 มหาวิทยาลัยราชภัฏ (ดำเนินการระหว่างเดือนตุลาคม-ธันวาคม 2561)

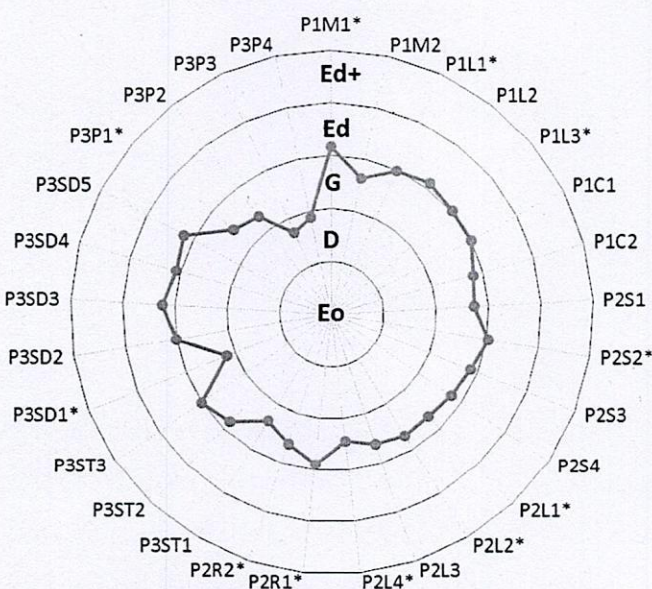
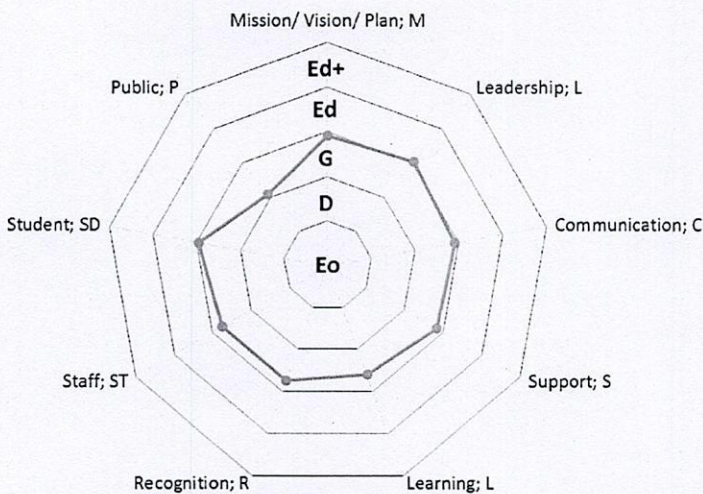
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน
ผู้บริหาร (อธิการบดี, รองอธิการบดี, ผู้ช่วยอธิการบดี, คณบดี, ผอ.สถาบันวิจัย/หน่วยงานเทียบเท่าคณะ)	759
บุคลากร (สายวิชาการ/สอน และสายสนับสนุน)	2,986
นักศึกษา ระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ปี 4	4,129
ชุมชน/สังคม ภายนอก (ภาครัฐ/ภาคเอกชน (ขนาดกลางและเล็ก/ภาคประชาสังคม)	420

คำอธิบายรายละเอียด

ตัวแปรในแผนภาพ	ความหมายตัวชี้วัด
ปรัชญาและเป้าหมาย (Purpose – P1)	
Mission/Vision/Plan	วิสัยทัศน์ พันธกิจ และแผน (M)
P1M1	วิสัยทัศน์/พันธกิจ/ยุทธศาสตร์ และแผนการดำเนินงานของสถาบัน
P1M2	การทำความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับคำจำกัดความการทำงานวิชาการเพื่อสังคมและคุณค่าของงาน
Leadership	
ภาวะผู้นำ (L)	
P1L1	ผู้บริหาร/ผู้นำระดับสูงของสถาบัน
P1L2	ผู้บริหาร/ผู้นำในระดับคณะ/สาขาวิชาหรือหน่วยงานภายใน
P1L3	โอกาสของสังคม/ชุมชนในการมีส่วนร่วมและมีบทบาทในสถาบัน
Communication	
การสื่อสาร (C)	
P1C1	การสื่อสารภายในองค์กร เพื่อส่งเสริมและยกย่องงานวิชาการเพื่อสังคม
P1C2	การสื่อสารกับภายนอกองค์กร/สังคม
กระบวนการ (Process – P2)	
Support	
การสนับสนุน (S)	
P2S1	การลงทุนกับบุคลากรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
P2S2	เครือข่ายและการประสานงาน ทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ
P2S3	การประเมินผลการดำเนินงาน/กิจกรรมของงานวิชาการเพื่อสังคม
P2S4	โครงสร้างภายในสถาบันที่สนับสนุนงานวิชาการเพื่อสังคม
Learning	
กระบวนการเรียนรู้ (L)	
P2L1	การสนับสนุนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างไม่เป็นทางการ
P2L2	การพัฒนาความเป็นมืออาชีพด้านงานวิชาการเพื่อสังคม
P2L3	โอกาสในการเรียนรู้
P2L4	โครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการเรียนรู้
Recognition	
การยอมรับ (R)	
P2R1	ภาระงานและความก้าวหน้าของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานวิชาการเพื่อสังคม
P2R2	การยกย่องและการให้รางวัล
คน (People – P3)	
Staff	
บุคลากร (ST)	
P3ST1	ความตระหนักถึงและการมีส่วนร่วม
P3ST2	โอกาสและบทบาทของบุคลากร
P3ST3	การมีส่วนร่วมของบุคลากรสายสนับสนุน
Student	
นักศึกษา (SD)	
P3SD1	ความเข้าใจร่วมกันในเป้าหมายของการมีส่วนร่วม
P3SD2	โครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการมีส่วนร่วม
P3SD3	ภาวะผู้นำและการส่งเสริม
P3SD4	การให้การยอมรับและรางวัล
P3SD5	กลไกการสื่อสาร
Public	
ชุมชน/สังคม (P)	
P3P1	การสร้างการรับรู้
P3P2	การเข้าถึง
P3P3	โครงสร้างพื้นฐาน
P3P4	ผลสะท้อนกลับ

ผลการวิเคราะห์โดยภาพรวม

จดหมายข่าว มรภ.-สกว.

การขับเคลื่อนความร่วมมือ มรภ.-สกว. ระยะ 2 (2561-2564)

ปี พ.ศ.2561 ฉบับที่ 2 (พฤศจิกายน 2561)

วิทเอก สว่างจิตร์

ผู้ประสานงานความร่วมมือ มรภ.-สกว./มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

จดหมายข่าวฉบับที่ 2 นี้ เป็นการรายงานกิจกรรม/การดำเนินงานโครงการภายใต้ความร่วมมือ มรภ.-สกว. ทั้งนี้ ได้มีโครงการภายใต้ กองทุน มรภ.-สกว. จำนวน 3 โครงการ ประกอบด้วย 1) โครงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการสู่มหาวิทยาลัยพันธกิจสัมพันธ์เพื่อสังคม ตามยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ 2) โครงการพัฒนาผู้นำบุคลากรวิจัยเชิงพื้นที่ผ่านการสร้างงานวิจัยเพื่อชุมชน สังคม ท้องถิ่น ตามยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ และ 3) โครงการวิจัยเชิงประเด็น การวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครูโดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา การเป็นพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน ของคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ ปีที่ 2 (และชุดโครงการรายภูมิภาค จำนวน 6 โครงการ โดยใช้งบ สกว.) โดยที่ประชุมคณบดีคณะครุศาสตร์ฯ และผู้แทนคณบดีภูมิภาค

สำหรับความเคลื่อนไหวของการดำเนินงานในเดือนพฤศจิกายน 2561 นี้ หน่วยประสานงานความร่วมมือ มรภ.-สกว. ได้สรุปผลการดำเนินงานเสนอต่อที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ (ทปอ.มรภ.) และขอมติเป็นทางการในการลงนามความร่วมมือ มรภ.-สกว. ในระยะที่ 2 (2561-2564) ในการประชุมวิชาการ ราชภัฏวิจัยครั้งที่ 5 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ในวันที่ 4 ธันวาคม 2561 และให้รายงานผลการดำเนินงานเข้าที่ประชุม ทปอ.มรภ. ทุกครั้ง ซึ่งทางหน่วยประสานงานความร่วมมือ มรภ.-สกว. โดย นายวิทเอก สว่างจิตร์ จะได้ดำเนินการสรุปเพื่อรับทราบทุกครั้ง รวมทั้งการใช้ช่องทางจดหมายข่าว มรภ.-สกว. รายงานไปยังมหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งเช่นกัน

สำหรับการดำเนินงานในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2561 มีกิจกรรมหลักในโครงการที่หนึ่งการพัฒนาระบบการบริหารจัดการสู่มหาวิทยาลัยพันธกิจสัมพันธ์เพื่อสังคม ตามยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ และโครงการที่สองพัฒนาผู้นำบุคลากรวิจัยเชิงพื้นที่ผ่านการสร้างงานวิจัยเพื่อชุมชน สังคม ท้องถิ่น ตามยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยคณะทำงานโครงการได้ประชุมเตรียมการในวันที่ 5 พฤศจิกายน 2561 ทั้งนี้ ได้รับเกียรติจาก ผอ.อุไร เชื้อเย็น ผู้อำนวยการกองแผนและงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และคณะเข้าร่วมประชุมด้วย โดย วช.ได้ทราบถึงความร่วมมือ มรภ.-สกว. ประกอบกับยุทธศาสตร์ในการวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น จึงแจ้งต่อที่ประชุมคณะทำงานโครงการ เพื่อจะสนับสนุนทุนสำหรับเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏกรอบปี 2562 (วงเงิน 20 ล้าน) โดยมีกลไก/เครือข่าย มรภ.-สกว. เป็นหน่วยบริหารจัดการ และในช่วงท้าย รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล รองผู้อำนวยการ สกว. ได้ร่วมประชุมและเสนอแนะในการดำเนินงาน โดยคำนึงถึงชุมชนท้องถิ่นเป็นสำคัญ รวมทั้งการร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ในการบริหารจัดการชุมชน เช่น การร่วมกันวางแผนพัฒนาจังหวัด เป็นต้น

สาระสำคัญ จากการบรรยายเรื่อง University Engagement

โดย ศาสตราจารย์นายแพทย์วิจารณ์ พานิช ในการประชุมโครงการวิจัยสู่ความเป็นเลิศเพื่อพัฒนาสังคม ชุมชนท้องถิ่น ภายใต้ความร่วมมือ มรภ.-สกว. วันที่ 4 ตุลาคม 2561 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร สรุป โดย พัชริน ดำรงกิตติกุล ที่ปรึกษาความร่วมมือ มรภ.-สกว.

“มหาวิทยาลัยยุคใหม่ต้องปรับตัว ถ้าไม่เปลี่ยนจะสูญพันธุ์”

สังคมปัจจุบันเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว มีความซับซ้อน ไม่นาน มหาวิทยาลัยจึงต้องปรับบทบาทร่วมมือกับสังคม ชุมชนท้องถิ่น มีการเรียนรู้ร่วมกัน โดย Reflection เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคม มหาวิทยาลัยจึงต้องจัดการเรียนรู้ และสร้างความรู้ ณ จุดใช้ความรู้ (บริการวิชาการ)

เดิมมหาวิทยาลัยมักคิดให้คนอื่นทำ ใช้วิชาการเป็นตัวตั้ง แต่ยุคใหม่ต้องนำความต้องการหรือปัญหาของสังคมชุมชนเป็นตัวตั้ง ด้วยการสร้างความร่วมมือ ทำงานร่วมกัน สร้างความรู้ร่วมกัน โดยผสานสร้างสรรค์ความรู้ทางวิชาการกับความรู้ท้องถิ่น (co-creation of knowledge) ที่ส่งผลการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นต่อชุมชน ทำให้เกิดประโยชน์ร่วมกัน ด้วยการบูรณาการการจัดการเรียนการสอน ให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติการบริการต่างๆ ในชุมชน ร่วมกับการสร้างความรู้นวัตกรรมเพื่อประโยชน์ต่อสาธารณะที่ประเมินได้

การทำงานแบบ Public Engagement ใช้มุมมองแบบบูรณาการ “ครบด้าน”(holistic/integration) จึงต้องทำงานเป็น program based ไม่ใช่ project based มหาวิทยาลัยต้องมีระบบการจัดโครงสร้างรองรับ (infrastructure) มีการพัฒนาบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย (internal capacity building) ให้เชื่อมโยงความรู้สาขาต่างๆ มาทำงานร่วมกัน และใช้เครื่องมือ 3 ตัวในการทำงานคือ 1) Empathy 2) Reflection 3) Communication เป็นกระบวนการสร้างการเรียนรู้จากภายในจิตของตนเอง เพื่อให้มีความเข้าใจเข้าใจผู้อื่น

สรุป หัวใจของ University Engagement เป็นการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศน์ใหม่หลายด้าน ดังนี้

- 1) เปลี่ยนการใช้ความรู้จากมหาวิทยาลัยเป็นตัวตั้ง มาเป็นความต้องการของสังคมเป็นตัวตั้ง
- 2) เปลี่ยนพื้นที่ทำงานภายในมหาวิทยาลัยที่สะดวกสบาย ออกมาทำงานในพื้นที่ไม่สะดวกสบาย

3) เปลี่ยนการเรียนรู้เพียงเพื่อรู้ มาเป็นเรียนไปเพื่อนำไปปฏิบัติแล้วใช้ประโยชน์ได้

4) เน้นศาสตร์ปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี มีการสร้างทฤษฎีจากการปฏิบัติ

5) มหาวิทยาลัยไม่ใช่ไปช่วยเหลือสังคมชุมชนท้องถิ่น แต่เป็นหุ้นส่วนสังคมชุมชนท้องถิ่น

6) เปลี่ยนการเรียนรู้จากสถานการณ์จำลอง มาเป็นการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง

7) นักศึกษาไม่ใช่มารับความรู้ แต่มาร่วมสร้างความรู้

8) การสร้างความรู้เกิดจากหลายฝ่ายร่วมกัน (co-creation of knowledge) ไม่ใช่สร้างความรู้ตามความถนัดของนักวิชาการเพียงฝ่ายเดียว

9) เน้นการสร้างทักษะการเรียนรู้ มากกว่าการถ่ายทอดความรู้ เพราะความรู้เปลี่ยนแปลงเร็วมาก

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์มีประสบการณ์เป็น University Engagement จนเป็นวัฒนธรรมองค์กร จึงสามารถสร้างเครือข่ายการเรียนรู้สู่มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ เพื่อเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ตามพระราชโอรสของพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๑๐ ด้วยความร่วมมือกับ สกว. ในการพัฒนาระบบบริหารการวิจัยสู่ความเป็นเลิศเพื่อการพัฒนาสังคมชุมชนท้องถิ่น

เริ่มด้วยการสร้างผู้นำบุคลากรวิจัยแบบบูรณาการ ทำงานเป็น Program Based ในประเด็นร่วมกันทั้งประเทศ สร้างการเรียนรู้ร่วมกันเป็นเครือข่ายระดับภูมิภาคโดยนำความต้องการของชุมชนในพื้นที่เป็นตัวตั้ง สร้างความร่วมมือสร้างสรรค์ความรู้ทางวิชาการร่วมกับความรู้ท้องถิ่น (co-creation of knowledge) ทำให้เกิดประโยชน์ร่วมกัน ให้นักศึกษาเรียนรู้จากการปฏิบัติการร่วมกับชุมชน ภายใต้การสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยที่มีระบบโครงสร้างรองรับ University Engagement

ประมวลกิจกรรมในรอบเดือนพฤศจิกายน 2561

1. การประชุมเตรียมเวทีพัฒนาผู้นำบุคลากรวิจัย และวิเคราะห์แบบประเมินการเป็นมหาวิทยาลัยพันธกิจสัมพันธ์เพื่อสังคม (University Engagement) โดยใช้ The EDGE Tool-UK วันที่ 5 พฤศจิกายน 2561 ณ ห้องประชุมสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย คณะทำงานโครงการฯ ผู้บริหาร สกว. และผู้บริหารจากสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (วช.) สรุปการประชุม

- สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (วช.) แจ้งเรื่องการสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาพื้นที่ สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏ วงเงิน 20 ล้านบาท ตามแนวทางที่ได้นำเสนอเมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2561 โดยเสนอเป็นแผนบูรณาการระดับประเทศหรือภูมิภาคได้

- ใช้กลไกการบริหารจัดการ มรภ.-สกว. ในการกำหนดเป้าหมายของการวิจัย พัฒนาข้อเสนอโครงการ พัฒนานักวิจัย ติดตาม ประเมินผล และนำเสนอผลของโครงการ

- ที่ประชุมเสนอให้มีกรอบในการทำงานร่วมกันในครั้งใน

กรอบวิจัย “การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์” โดยบูรณาการศาสตร์/สาขา ต่างๆ มาวิจัยและพัฒนาในพื้นที่ร่วมกัน

- การจัดประชุมเวที 2 ระหว่างวันที่ 14-15 พย.61 จึงได้ปรับกำหนดการเพื่อพัฒนาข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับทุนของ วช.นี้ด้วย
2. การประชุมถอดบทเรียนการศึกษาดูงานการผลิตและพัฒนาครู กรณีศึกษาประเทศญี่ปุ่น โดย Roving Team วันที่ 12 พฤศจิกายน 2561 โดยทีมวิจัยได้เสนอโครงการศึกษาดูงานเสนอ สกว.โดยสมทบค่าใช้จ่ายส่วนตัวและจากมหาวิทยาลัยเพื่อเดินทางไปศึกษาดูงานการผลิตและพัฒนาครูของ University of Teacher Education Fukuoka และโรงเรียนต้นแบบจำนวน 2 โรงเรียน ระหว่างวันที่ 6-11 พฤศจิกายน 2561 ทีมวิจัยจึงได้ถอดบทเรียนและสรุปผลการศึกษาแนวคิด และกระบวนการจัดการเรียนรู้สำหรับอาจารย์มหาวิทยาลัยของ University of Teacher Education Fukuoka รวมทั้งสังเคราะห์องค์ความรู้จากการศึกษาดูงานของมหาวิทยาลัยและโรงเรียนต้นแบบ นำเสนอในระยะต่อไป

3. การประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (เวที 2) ภายใต้การวิจัยพัฒนาระบบบริหารงานวิจัยสู่ความเป็นเลิศเพื่อพัฒนาสังคมชุมชน ท้องถิ่น ภายใต้ความร่วมมือระหว่าง มรภ.-สกว. (ระดับเครือข่าย) วันที่ 14 - 15 พฤศจิกายน 2561 ณ ห้องประชุมมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร โดยในช่วงแรก ดร.วิภารัตน์ ดีอ่อง รองเลขาธิการ วช. นำเสนอเป้าหมายของการสนับสนุนทุนสำหรับเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ และ ผศ.ดร.เรืองเดช วงศ์หล้า ประธานที่ประชุมอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏ ได้ขอบคุณและชี้แจงต่อผู้นำบุคลากรวิจัย ที่เข้าร่วมประชุมจากทุกมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวนประมาณ 80 คน ในช่วงแรกของการประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นการเสวนาการพัฒนายุทธศาสตร์การวิจัยและแผนบูรณาการวิจัยที่สนองต่อการพัฒนาประเทศและพื้นที่ และนำเสนอยุทธศาสตร์การวิจัยและแผนบูรณาการวิจัยประเด็นการท่องเที่ยวชุมชนเชิงสร้างสรรค์ โดย รศ.ดร.ฉัตรนภา พรหมมา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ผศ.ดร.อินทิรา ซาฮีร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ดร.เลิศชาย ศิริชัย รองผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย และนำเสนอกรณีตัวอย่างชุดโครงการ โดย รศ.ดร.สุภาวิณี สัตยาภรณ์ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ และนำเสนอร่างกรอบการวิจัยประเด็นการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดย ดร.สัจชัย เกียรติทรงชัย และเปิดเวทีแลกเปลี่ยนในระดับภูมิภาค โดยมี ผศ.พีรชัย กุลชัย ผู้ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น สกว.ร่วมแลกเปลี่ยนในเวทีระดับภูมิภาค

สำหรับการประชุมที่ดำเนินการคู่ขนานกัน โดยผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา นำข้อมูลจากการเก็บมาวิเคราะห์แบบประเมินการเป็นมหาวิทยาลัยพันธกิจสัมพันธ์เพื่อสังคม (University Engagement) โดยใช้ The EDGE Tool-UK ดำเนินการวิเคราะห์รายมหาวิทยาลัย ซึ่งต้องปรับปรุงข้อมูลอีกครั้ง

ประมวลภาพการจัดเก็บแบบประเมินการเป็นมหาวิทยาลัยพันธกิจสัมพันธ์เพื่อสังคม (University Engagement) โดยใช้ The EDGE Tool-UK

